

РЕШЕНИЕ

№ 3748

гр. София, 13.12.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ГО I-30 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и пет ноември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Валерия Банкова

при участието на секретаря Диана Ст. Борисова като разгледа докладваното от Валерия Банкова Гражданско дело № 20221100101819 по описа за 2022 година

Ищецът Д. П. М. поддържа, че на 09.05.2017г. бил привлечен като обвиняем с постановление по досъдебно производство №48/2017г., пр.пр. №228/2017г. по описа на СГП. Обвинението било за престъпление по чл.219, ал.1 от НК, извършено в качеството му на длъжностно лице – министър на външните работи на Република България. В края на 2017г. с обвинителен акт делото било внесено в СпНС и образувано под №3766/2017г., като повдигнатото обвинение било за престъпление по чл.282, ал.2, вр.ал.1, вр.чл.26, ал.1 от НК. С присъда на СпНС по така посоченото нохд ищецът бил признат за невиновен по повдигнатото обвинение. По протест на СпП постановената оправдателна присъда била изцяло потвърдена от АСНС с решение по внохд №185/2019г. По касационен протест на ответника, с решение от 16.04.2020г. по н.д. №1087/2019г. ВКС оставил в сила решението на АСНС, с което ищецът бил окончателно оправдан. От незаконните действия на Прокуратурата ищецът търпял неимуществени вреди, подробно описани в исковата молба, които иска да бъдат обезщетени. Сочил, че воденото срещу него производство било широко отразено в медиите, което довело до злепоставянето му в обществото, опозоряване на доброто му име на гражданин и професионалист – политик и общественик. Ищецът изпитвал

чувство на срам и потиснатост. През цялото време бил разстроен и чувствал психически тормоз, притеснявал се и как се отразява случващото се на семейството му. Влошило се здравословното му състояние, станал депресивен, не можел да спи, сънувал кошмари и започнал да получава хипертонични кризи. Дълбоко били накърнени честта и достойнството му. Многократно бил ангажиран да се явява пред разследващите органи и впоследствие в многобройните заседания по делото. Ето защо, предявява претенции за обезщетяване на претърпените от него неимуществени вреди, която се оценява на сума в размер на 100 000 лв., както и за обезщетяване на понесените имуществени вреди, представляващи заплатените в рамките на наказателното производство адвокатски възнаграждения, възлизащи на обща сума в размер на 10 200 лв. с ДДС, ведно със законната лихва от датата на влизане в сила на оправдателната присъда.

В едномесечния срок, визиран в чл. 131, ал. 1 от ГПК ответникът ПРОКУРАТУРАТА на РБ подава писмен отговор, в който оспорва исквете по основание и размер. Счита, че недоказани са твърдените от ищеца вреди от повдигнатото обвинение, както и причинната им връзка със същото. Подчертава, че и към настоящия момент ищецът е народен представител и зам.-председател на ПП ГЕРБ, при което намира твърденията за срината репутация и накърняване на честта и достойнството за неоснователни. Във връзка с медийните публикации – поддържа изразеното становище в практиката на ВКС, че обществото следва да бъде информирано и че именно заради заеманата от ищеца длъжност, същият е бил неминуемо обект на засилен интерес и е следвало да понася по-дълбоко вмешателство в личната си сфера. Подчертава, че спрямо ищеца е била взета най-леката мярка за неотклонение – подписка, а производството е приключило в разумния срок от 2г. и 11 м. Прави възражение за прекомерност на претендираното обезщетение за неимуществени вреди, а по отношение на претенцията за имуществени вреди – оспорва същата по основание и евентуално – като прекомерна.

Предявени са обективно кумулативно съединени иски с правно основание чл. 2, ал. 1, т. 3 от ЗОДОВ за заплащане на сумата от 100 000 лв., съставляваща обезщетение за причинени неимуществени вреди от органите на Прокуратурата, произтичащи от незаконно обвинение в извършване на престъпление от общ характер, по което обвинение ищецът е оправдан с

влязла в сила присъда, както и за сумата от 10 200 лв. – имуществени вреди.

Съдът обсъди доводите на страните и прецени събраните по делото доказателства, след което приема **от фактическа страна** следното:

Установява се от приетите по делото писмени доказателства, че с постановление от 09.05.2017г. ищецът е бил привлечен към наказателна отговорност като обвиняем за това, че в качеството му на длъжностно лице, по смисъла на чл. 93, т.1, б. „А“ от НК - Министър на Външните работи, в гр. София за периода 15.01.2016г. до 31.07.2016г. не положил достатъчно грижи за ръководенето на повереното му имущество - предоставен бюджет, съобразно Закона за публичните финанси и Закона за обществените поръчки, като в нарушение на чл.11 ал. (3) и ал. (4), чл. 20 ,т.4. и т. 9 и чл.21, ал.1 от Закона за публичните финанси, на 15.01.2016г. в гр.София сключил Споразумение №РД 51-58/15.01.2016г. към Договор №51-58/21.07.2015г., а на 22.04.2016г. сключил Споразумение №РД51- 58/22.04.2016Г. към Договор №РД 51-58/28.07.2015г. в гр. София с Министерство на земеделието и храните, с които е задължил МВНР да преведе за инкриминирания период 15.01.2016г. до 31.07.2017г. на „Ю. Т.Е.“ ЕООД, гр.София сума в размер на 700 000 лева, чрез Министерство на земеделието и храните и не предвидил контрол по изпълнение на ценовото предложение по така сключените споразумения, и от това са последвали значителни щети на Предприятието-Министерство на Външните работи в размер на 494 458,04 лева - сума, която представлява надплатена сума от МВНР към МЗХ, поради неспазване от страна на „Ю. Т.Е.“ ЕООД на ценовото му предложение-неразделна част към договор за обществена поръчка №51-58/21.07.2015г., сключен между МЗХ и „Ю. Т.Е.“ ЕООД, и липса на контрол за изпълнението на ценовото предложение по така сключените споразумения – **престъпление по чл.219, ал.1 от НК.**

От същото постановление е видно, че спрямо обвинения е била взета мярка за неотклонение – подписка.

На 11.12.2017г. е внесен обвинителен акт срещу ищеца, с който му е повдигнато обвинение за това, че в периода от 15.01.2016г., до 22.07.2016г. в град София, като длъжностно лице, което заема отговорно служебно положение / по смисъла на чл. 93, т,1 , б. „а" от НК- министър на външните работи , избран с Решение на 43-то Народно събрание за избиране на

Министерски съвет на Република България/ при условията на продължавано престъпление - с две деяния, които осъществяват поотделно един състав на едно и също престъпление, извършени са през непродължителни периоди от време при една и съща обстановка и при еднородност на вината при което последващите се явяват от обективна и субективна страна продължение на предшестващите, не изпълнил служебните си задължения по чл.8 , ал.1 от Закон за обществените поръчки (отм.) ; чл.17 , ал. 1 (Обн. ДВ , бр.13 от 16.02.2016, в сила от 15.04.2016г.) - не провел процедура по ЗОП, независимо че са налице основанията за това с оглед предвидените прогнозни стойности за услугите по чл.14 , ал.1 , т.2 от Закон за обществените поръчки (отм.) и чл. 20, ал.1, т.1 , б. „б” от Закон за обществените поръчки(Обн, ДВ , бр.13 от 16.02.2016г., в сила от 15.04.2016г.) , не провел обществена поръчка по чл. 90 ал.1 т.4 от Закон за обществените поръчки (Отм.) - процедура на договаряне без обявление /чл.16, ал.7 т.2 от Закон за обществените поръчки (Отм.) и не провел обществена поръчка по чл.79 , ал.1 т.4 от Закон за обществените поръчки (Обн. ДВ , бр.13 от 16.02.2016, в сила от 15.04.2016г.) - процедура на договаряне без предварително обявление / чл.8 , ал.1 т. 8 от Закон за обществените поръчки (Обн. ДВ , бр.13 от 16.02.2016, в сила от 15.04.2016г.) и вместо да проведе процедура по ЗОП сключил за Министерство на външните работи два броя споразумения с Министерство на земеделието и храните - Споразумение № РД 51- 58/15.01.2016г. и Споразумение № РД 51-58/22.04.2016г. , с цел да набави за друго облага - за „Ю. Т.Е.” ЕООД, и от това са настъпили значителни вредни последици за Министерство на външните работи в размер на 494 458,03 лева, която сума е недължимо платена, поради неспазване от страна на „Ю. Т.Е.” ЕООД на ценовото му предложение, неразделна част от договор за обществена поръчка с 51-58/21.07.2015г., сключен между Министерство на земеделието и храните и „Ю. Т.Е.” ЕООД , както следва:

- за това, че в периода от 15.01.2016 г. до 15.04.2016 г. в град София, като длъжностно лице, което заема отговорно служебно положение /по смисъла на чл. 93, Т.1 , б. „а” от НК- министър на външните работи - избран с Решение на 43-то Народно събрание за избиране на Министерски съвет/ не изпълнил служебните си задължения по ЗОП и вместо да проведе процедура по ЗОП сключил за Министерство на външните работи Споразумение № РД 51-58/15.01.2016г. с Министерство на земеделието и храните , с цел да набави

за друго облага - за „Ю. Т.Е.“ ЕООД и от това са настъпили значителни вредни последици за Министерство на външните работи в размер на 244 184 ,70 лева , която сума е недължимо платена, поради неспазване от страна на „Ю. Т.Е.“ ЕООД на ценовото му предложение, неразделна част от договор за обществена поръчка с № 51-58/21.07.2015г., сключен между Министерство на земеделието и храните и „Ю. Т.Е.“ ЕООД.

- за това, че в периода от 22.04.2016 г. до 22.07.2016 г. в град София, като длъжностно лице, което заема отговорно служебно положение /по смисъла на чл. 93, .1 , б. „а“ от НК- министър на външните работи - избран с Решение на 43-то Народно събрание за избиране на Министерски съвет/ не изпълнил служебните си задължения по ЗОП, не провел процедура по ЗОП, независимо че са налице основания за това с оглед предвидените прогнозни стойности за услугите по чл. 20 , ал.1 т.1 , б. „б“ от Закон за обществените поръчки(Обн. ДВ , бр.13 от 16.02.2016, в сила от 15.04.2016г.) , не провел обществена поръчка по чл.79 , ал.1 т.4 от Закон за обществените поръчки (Обн. ДВ , бр.13 от 16.02.2016г. в сила от 15.04.2016г.) и вместо да проведе процедура по ЗОП сключил за Министерство на външните работи Споразумение с № РД 51-58/22.04.2016г. с Министерство на земеделието и храните, с цел да набави за друго облага за „Ю. Т.Е.“ ЕООД и от това са настъпили значителни вредни последици за Министерство на външните работи в размер на 250 273,33 лева, която сума е недължимо платена, поради неспазване от страна на „Ю. Т.Е.“ ЕООД на ценовото му предложение, неразделна част от договор за обществена поръчка с № 51-58/21.07.2015г., сключен между Министерство на земеделието и храните и „Ю. Т.Е.“ ЕООД-**престъпление по чл.282, ал.2, вр, ал.1, вр. чл.26, ал.1 от НК.**

С присъда от 29.10.2018г. на СпНС по нохд №3766 по описа за 2017г. ищецът е признат за невиновен и оправдан по повдигнатото обвинение за извършване на престъпление **по чл.217, ал.4, вр. ал.2, вр.ал.1 от НК** - за това че в периода от началото на март 2015г. до 22.07.2016г. в град София, като длъжностно лице, което заема отговорно служебно положение /по смисъла на чл. 93, т.1 , б. „а“ от НК- министър на външните работи , избран с Решение на 43-то Народно събрание за избиране на Министерски съвет на Република България/ в качеството си на Възложител по чл. 7. (Изм. - ДВ, бр. 37 от 2006 г.),ал.1 т.1 от Закон за обществените поръчки (Отм.) „Възложители на обществени поръчки са: 1. (доп. - ДВ, бр. 93 от 2011 г., в сила от 26.02.2012 г.,

бр. 40 от 2014 г., в сила от 13.05.2014 г.) органите на държавна власт ...” ; Чл. 5. (2) Закон за обществените поръчки (Обн. ДВ, бр.13 от 16.02.2016, в сила от 15.04.2016г.) Публични възложители са: „ ...т. 4. Министрите“, като представител на Министерство на външните работи съзнателно действал против законните интереси на представляваното от него Министерство на външните работи, като не спазил разпоредбите на Закона за обществените поръчки както следва: чл.8 , ал.1 от Закон за обществените поръчки (Отм.) , (нова - ДВ, бр. 37 от 2006 г.) „Възложителите са длъжни да проведат процедура за възлагане на обществена поръчка, когато са налице основанията, предвидени в закона.”; по чл.17, ал. 1 (Обн. ДВ, бр.13 от 16.02.2016 г., в сила от 15.04.2016Г.) „Възложителите са длъжни да приложат предвидения в закона ред за възлагане на обществена поръчка, когато са налице основанията за това ; „Чл. 5. (1) Закон за обществените поръчки (Обн. ДВ бр.13 от 16.02.2016, в сила от 15.04.2016г.) „ Възложителите отговарят за правилното провеждане, приключване и отчитане за резултатите от обществените поръчки” и от деянието му са настъпили значителни щети в размер на 494 458,03 лева в резултат на несвоевременното обявяване на процедура по ЗОП, като такава е обявена с Решение №7-00-24 от 28.12.2015 г. при изтичащ срок на предходната обществена поръчка 31.12.2015 г., което е довело до сключване на две споразумения между МВНР и МЗХ, а именно Споразумение № РД 51-58/15.01.2016г. и Споразумение № РД 51-58 /22.04.2016г., с оглед обезпечавания пътуванията в чужбина на служителите на Министерството и до недължимо плащане на сумата в размер на 494 458,03 лева в резултат на неспазеното ценово предложение на фирмата изпълнител по договора за обществена поръчка с Х051-58 от 21.07.2015 г. сключен между Министерство на земеделието и храните и „Ю. Т.Е.“ ЕООД неразделна част от договора за обществена поръчка. Срещу присъдата е постъпил протест от прокурор при Специализирана прокуратура.

С присъда на Апелативен специализиран наказателен съд от 07.06.2019г., постановена по внохд №185 по описа за 2019г., оправдателната присъда по отношение на ищеца М. е потвърдена.

Срещу решението е постъпил касационен протест от прокурор при Апелативна специализирана прокуратура, по който било образувано к.н.д. №1087/2019г. на ВКС, Първо НО, приключило с окончателно решение от

16.04.2020г., с което въззивна присъда на АСНС №6/ 07.06.2019г. е оставена в сила.

От ангажираните по делото протоколи от съдебни заседания, изготвени по процесното наказателно производство, се установява, че в рамките на съдебното производство пред СпНС са били проведени множество съдебни заседания, във всяко от които ищецът се е явявал лично и с упълномощен адвокат /с изключение на първото, в което адвокатът е бил препятстван, поради което и съдът не е дал ход на делото и е насрочил разпоредително заседание по същото за друга дата/. Пред въззивната инстанция и пред ВКС са проведени по едно съдебно заседание, в които ищецът не се е явявал лично, а е бил представляван от адвокат.

Така посочените обстоятелства не са спорни между страните, а и се установяват от приетите и неоспорени писмени доказателства.

Като доказателства по делото са представени извлечения от съдържанието на медийни публикации в електронни издания, от които е видно отразяването в медийното пространство на повдигнатото срещу ищеца обвинение. Част от публикациите отразяват и хода на развитието на съдебния процес.

Приети са като писмени доказателства три броя договори за процесуално представителство и защита, сключени между ищеца и Адвокатско дружество „Д., А.И. С.“, с предмет съответно процесуално представителство във всеки от етапите на процесното наказателно производство. Уговореното адвокатско възнаграждение възлиза на 1 800 лв. с ДДС за защита на клиента по досъдебно производство – пр.пр. №228/2017г. по описа на СГП, 4 800 лв. за производството пред СпНС по нохд №3766/2017г. и 3 600 лв. за въззивното производство. Представени са доказателства за заплащането на така уговорените възнаграждения.

По делото са събрани гласни доказателства чрез разпит на свидетелите П. П.И .П.Н..

При разпита в съдебно заседание свидетелят П.в заявява, че познава ищеца от 2004г., когато станали съучредители на политическа партия, а впоследствие познанството им прераснало в приятелство, което поддържат и до момента. Знае за образуваното срещу ищеца наказателно дело, по негови спомени всички започнало около май 2017г. Предвид факта, че ищецът е

публична личност, като бивш министър, делото било широко отразено във всички медии. За ищеца това било голям удар – психологически и здравословен. Изпаднал в състояние, което свидетелят описва като „тежка депресия“. Излага, че познава ищеца като „човек на честта“, за когото името в обществото е сред най-важните неща. Освен това, ищецът е професионалист, работещ в международната сфера, вкл. има успешен мандат на министър. Споделил на свидетеля, че изобщо не очаквал да му бъде търсена наказателна отговорност за безстопанственост при разходване на публични средства. През първите няколко месеца изобщо не излизал от дома си. Избягвал контакти дори с най-близките си приятели, защото – както споделил на свидетеля – му било трудно да ги гледа в очите и да търси дали вярват или не на твърденията, че е нарушил закона. Увеличил значително тютюнопушенето, изглеждал подпухнал и се оплаквал от безсъние. Притеснявал се за това как случилото се приема от съпругата му. Свидетелят заявява, че ищецът е член на Европейската народна партия, с позиции в Национален демократически институт, приятелства в ООН и имал възможности за международна кариера след успешния му мандат като министър на външните работи на България, които възможности са били прекъснати от повдигнатото обвинение, т.к. последното представлявало пречка за кандидатстване за позиции в тези институции. Свидетелят пояснява, че не знае дали образуваното наказателно преследване е представлявало легална пречка за кандидатстване, но самият ищец не би се кандидатираше преди да е изчистил името си. През м. август започнал работа в Национален демократически институт в Естония – организация, за която е работил и преди и където хората очевидно не са давали вяра на обвиненията, считайки ги за несъстоятелни. Но свидетелят счита, че позицията е била компромис с професионалния капацитет на ищеца. Предвид факта, че от края на 2017г. ищецът е живял със семейството си в Естония, организацията за явяване на съдебните заседания му коствала много усилия, вкл. и разходи. Счита, че негативните последици по отношение на ищеца и към момента не са отшумели. Изтъква, че с оглед позицията му на политик, дори неверни твърдения се „залепят“ за името на човека и до сетния му миг винаги ще има някой, който не е прочел, че ищецът е оправдан и ще го счита за нарушител на закона.

Свидетелят Н. заявява при разпита в съдебно заседание, че познава ищеца от 1998г., били състуденти от Софийския университет, специалност

„Политология“. Оттогава са близки приятели. Знае за делото, което започнало през 2017г. и се водело за някакви самолетни билети. Ищецът приел производството изключително тежко – отразило му се негативно в личен, емоционален и най-вече в професионален план, тъй като ищецът се занимава професионално с политика, а случилото се забавило политическото му развитие с години. До този момент кариерата му се развивала добре. Бил министър на външните работи в две поредни правителства и трябвало да участва на парламентарни избори през 2017г., но образуваното наказателно преследване попречило и в продължение на почти четири години ищецът бил във от политиката. Имал трудности и с намирането на работа. Свидетелят сочи, че самият той се е опитвал да му помогне в това отношение, но отговорът от различни центрове бил, че докато не си изчисти името, няма как да продължи. Това наложило ищецът да напусне България и за известно време работил в чужбина. Делото било силно отразено в медиите, имало и нападки срещу него, което му се отразило много лошо. До преди този случай ищецът бил един от министрите, чието име никога не било замесвано в никакви скандали – корупционни и др., а всичко това го окаляло максимално. Свидетелят сочи, че отношението към ищеца на най-близкия му кръг не се е променило, т.к. близките му хора не давали вяра на повдигнатото обвинение и считали, че става дума за недоразумение. Но по-далечния кръг от познати – хората, с които е работил професионално, хората от политическия живот, променили мнението си в негативна посока. Счита, че негативните последици от процеса не са отшумели и до днес, защото за един политик това е клеймо, което се носи, докато се занимава с публична дейност.

При така установената фактическа обстановка, съдът достигна до следните **правни изводи**:

Основателността на иска с правно основание чл. 2, ал.1, т. 3, пр. 1-во от ЗОДОВ предполага кумулативната наличност на следните предпоставки: 1/. спрямо ищеца да е било повдигнато обвинение в извършване на престъпление от общ характер; 2/. наказателното производство срещу същия да е приключило с постановяване на оправдателна присъда; 3/. да е претърпял вреда /вреди/ и 4/. между незаконното действие на правозащитните органи и неблагоприятните неимуществени последици /вредите/ да е налице причинно следствена връзка.

Посочените елементи от фактическият състав трябва да се докажат от ищеца, съобразно правилата за разпределение на доказателствената тежест – чл. 154, ал.1 от ГПК. Отговорността по ЗОДОВ е обективна и не е необходимо вредите да са причинени виновно от длъжностните лица – чл. 4 от ЗОДОВ.

По делото е безспорно установено, че срещу ищеца е било повдигнато обвинение, описано подробно по-горе, при установяването на фактическата страна на казуса. По повдигнатото обвинение ищецът е бил признат за невиновен и оправдан с влязла в сила присъда. Наличието на оправдателна присъда характеризира всички извършени в хода на наказателното производство процесуални и процесуално-следствени действия като незаконосъобразни, независимо, че към момента на извършването им същите може да са отговаряли на вътрешното убеждение на съответния орган за виновност на деца и да са били продиктувани от събраните по делото към този момент доказателства. Следователно, крайният съдебен акт, с който подсъдимият се оправдава, прогласява процесуалната и материалната незаконосъобразност на извършените спрямо него действия и отрича по категоричен начин необходимостта от извършването им.

Предвид §1 от ЗР към ЗОДОВ във вр. с чл.52 от ЗЗД обезщетението за неимуществени вреди с правно основание чл.2, ал. 1, т.3, пр.1-во, във вр. с чл.4 от ЗОДОВ следва да бъде определено от съда по справедливост. Това означава, че същото трябва да бъде съразмерно с обществения критерий за справедливост, като при определянето му се вземат предвид конкретните обстоятелства по делото. Съдът, при определяне на обезщетението, което да репарира причинените неимуществени вреди следва да отчете характера и степента на увреждането, начина и обстоятелствата, при които е получено, последиците, тежестта на обвинението, неговата продължителност, каква мярка за неотклонение е била взета по отношение на неоснователно обвиненото лице и с каква продължителност, какви други мерки за процесуална принуда са били упражнени, колко, с каква продължителност и с какъв интензитет действия по разследването с участието на обвиняемия са били извършени, ефектът на всички тези действия върху ищеца, продължителност и степен на интензитет, възраст на увреждения, обществено и социално положение.

Ищецът е бил привлечен към наказателна отговорност на 09.05.2017г. - към който момент е бил на 40 години – в трудоспособна и социално активна възраст. Наказателното производство срещу ищеца е продължило малко над 2 г. и 11 месеца – разумен срок, през който обаче безспорно ищецът е търпял негативни психически изживявания и стрес досежно качеството му на подсъдим и свързаната с това възможност за налагане наказание.

Обвиненията срещу ищеца /деянието е било преквалифицирано три пъти – първоначално за престъпление по чл. чл.219, ал.1 от НК, след което по чл.282, ал.2, вр, ал.1, вр. чл.26, ал.1 от НК, изменено по реда на чл.287 от НПК в обвинение по чл.217, ал.4, вр. ал.2, вр.ал.1 от НК/ са били първоначално за тежко престъпление, като в крайна сметка ищецът е признат за невиновен и оправдан по повдигнатото обвинение в извършване на престъпление, за което законът е предвидил наказание лишаване от свобода до пет години. Тоест, първоначално ищецът е бил обвинен в извършването на тежко престъпление, като съдебната фаза от наказателното производство е била водена и е приключила по обвинение за престъпление, което не е тежко по смисъла на чл.93, т.7 от НК.

На следващо място, последователна и непротиворечива е съдебната практика относно това, че при определяне размера на обезщетението, от значение е не само размера и вида на наказанието в съответния състав на нормата, но и дали обвиняемият е заемал длъжност в държавен орган при завишени изисквания за почтеност. В тези случаи, за да се прецени в конкретна степен злепоставящият ефект от обвинението, решаващо се съобразяват факти от обективно естество, като вида заемана длъжност, професионалните и морални изисквания за нейното заемане. Взема се под внимание съдържало ли е незаконното обвинение тезата за престъпна злоупотреба със служебно положение, налице ли е разгласяване на обвинението и личността на обвиняемия в средствата за масова информация. Преценява се степента на вредоносния ефект от обвинението върху социалната, професионалната, или друг вид реализация на лицето, като се съобрази каква е била същата преди, по време и след приключване на наказателното производство. Връзката на тези факти с наказателното преследване за извършено престъпление по служба е предпоставка да се преценят конкретно и обезщетят съответно накърнените морални ценности от

злепоставящото въздействие на незаконното обвинение върху личността.

В тази връзка, съдът взема предвид, че наказателното преследване срещу ищеца е било водено за престъпление, извършено от обвиняемия в качеството му на длъжностно лице, заемащо отговорно положение – министър на външните работи на РБ, който в това му качество е натоварен с голямо обществено доверие. Високите изисквания за морал, доверие и стриктно спазване на закона към позицията на министър и обстоятелството, че ищецът е бил обвинен в извършване на престъпление именно от позицията на власт като министър, водят до сериозно засилване интензитета на нанесената увреда на самооценката, честта, достойнството и доброто име на ищеца, каквото до този момент той е имал в обществото.

Тъй като няма данни преди образуване на процесното наказателно производство ищецът да е бил осъждан, бил е високо реализиран професионално, вкл. и в сферата на политиката, като на два пъти е бил министър на външните работи, съдът намира за очаквано и естествено ищецът да е имал висока лична самооценка, чест и достойнство, които са били в особено висока степен засегнати от незаконното обвинение. Съдът приема за доказано по делото, че процесът е бил широко разгласен в медиите. Тази разгласа и предизвикания от нея широк обществен интерес, от своя страна са довели до по-високо уронване на доброто име и престижа на ищеца. Ето защо, на обезщетяване подлежат изтъкнатите в исковата молба вреди - накърняване на честта, достойнството, доброто име и професионалната репутация на ищеца.

Съдът отчита и доказаното отражение на повдигнатото обвинение върху социалната сфера на ищеца. Установи се от свидетелските показания, че макар членовете на най-близкия му кръг, вкл. разпитаните свидетели, да не са вярвали в неговата вина и да са го подкрепяли, по-далечният кръг от професионални контакти, вкл. в сферата на политиката, са променили мнението си за ищеца в негативна посока. Това, както и неудобството на самия ищец от необходимостта да се уверява в подкрепата на хората, с които контактува, е довело до стремеж към социална самоизолация и е нарушило нормалното му социално функциониране.

Съдът намира, че от събраните гласни доказателства се установява с категоричност, че повдигнатото обвинение е довело до силно негативни

изживявания у ищеца. По делото се установи по несъмнен начин чувството на стрес, тревога, потиснатост, депресивност.

От друга страна, следва да се съобрази фактът, че не се установява по делото повдигането на обвинението да се е отразило върху работата на ищеца като политик в дългосрочен план. Ноторни са фактите /достъпни на официалния сайт на Народното събрание, поради което съдът не намира, че същите подлежат на специално доказване/, че понастоящем ищецът е народен представител, като е бил избран за такъв и в последните три парламента. Налага се изводът, че воденото срещу него наказателно преследване не е довело до трайни и непоправими вреди върху професионалната му кариера като политик.

На следващо място, съдът съобразява факта, че срещу ищеца е била взета най-леката мярка за неотклонение „подписка“, за която няма данни по някакъв начин да се е отразила на начина му на живот.

Освен това, съдът отчита, че по делото не бяха ангажирани никакви доказателства за влошено физическо здравословно състояние – получаване на хипертонични кризи.

Като взе предвид установените по делото и изложени по-горе обстоятелства, а също и социално-икономическите условия на живот в страната, настоящият състав на съда намира за справедливо обезщетение сумата от 25 000 лв., която би репарира претърпените от ищеца неимуществени вреди, доколкото те могат да намерят парично изражение и да се овъзмездят с парично обезщетение, което да е достатъчно по размер и същевременно не води до неоснователно обогатяване. При определяне на този размер съдът взема предвид и факта, че самото осъждане на Прокуратурата, повдигнала и поддържала незаконното обвинение, има основно репариращо действие, предвид моралния, а не имуществения характер на подлежащите на обезщетяване вреди /реш. от 30.11.2018г. по гр. д. №125/2018г. по описа на ВКС, ГК, IV ГО/. До пълния предявен размер претенцията е неоснователна и следва да се отхвърли.

По претенцията за имуществени вреди:

Установено е по делото, че с три броя договори, ищецът е възложил защитата си в наказателното производство във различните му от етапи на Адвокатско дружество „Д., А.И. С.“. Заплащането на претендираните суми е

доказано с писмени доказателства. Предвид направеното от ответника възражение за прекомерност на заплатените адвокатски хонорари, съдът дължи произнасяне по този въпрос, доколкото в ТР№1/2017г. на ОСГК на ВКС е прието, че при иск по чл. 2, ал.1 ЗОДОВ съдът може да определи обезщетението за имуществени вреди, съставляващи адвокатско възнаграждение, в размер, по-малък от платения в наказателния процес. Това съдът може да направи, ако прецени, че уговореното адвокатско възнаграждение надвишава съществено разумния и обичаен размер на дължимото възнаграждение, поради което изплатеното в повече няма за причина незаконното обвинение и не е необходима последица от него. То остава в тежест на неположилия дължимата грижа пострадал, тъй като е в причинна връзка с неговото поведение.

Настоящият съдебен състав намира, че с оглед установеното в НМРАВ минимално адвокатско възнаграждение за конкретното обвинение и предвид фактичката и правна сложност на конкретното дело, уговореното за досъдебното производство възнаграждение в размер на 1800 лева с ДДС не надхвърля съществено разумното и обичайно възнаграждение, но възнагражденията за съдебните инстанции го превишават. Като съобрази установената съдебна практика по сходни казуси, съдът намира, че като разумно за първа инстанция в конкретния случай следва да се приеме адвокатско възнаграждение от 2400 лева с ДДС, а за въззивната инстанция - 1200 лева с ДДС. Ето защо на ищеца се дължат общо 5 400 лева като обезщетение за претърпени имуществени вреди от заплатено адвокатско възнаграждение, а за горницата над този размер искът е неоснователен и следва да бъде отхвърлен.

Претенцията за лихва е основателна, както е поискана – считано от датата, на която е влязла в сила оправдателната присъда – 16.04.2020г.

По отношение на разноските:

Ищецът претендира направените по делото разноски, които съгласно доказателствата по делото възлизат на 10 лв. за платена държавна такса и 1200 лв. адвокатско възнаграждение с ДДС. На осн. чл.10, ал.3 от ЗОДОВ ответникът следва да бъде осъден да заплати на ищеца сторените разноски за държавна такса изцяло, а за адвокатско възнаграждение - съразмерно с

уважената част от иска. Ето защо, на ищеца следва да бъдат присъдени разноски в общ размер на 341,03 лв.

С оглед изложените съображения съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА П.НА Р.Б., гр. София, бул. „*****“ да заплати на Д. П. М., ЕГН *****, със съдебен адрес: София, ул. ***** следните суми:

- сумата от **25 000 лева** по иска с пр.осн. чл. 2, ал.1, т. 3, пр. 1-во от ЗОДОВ за обезщетяване неимуществените вреди от незаконното обвинение в извършване на престъпление по чл.217, ал.4, вр. ал.2, вр.ал.1 от НК, за което ищецът е оправдан с присъда по нохд №3766/2017г. на СпНС, 6 с-в, ведно със законната лихва от датата на влизане в сила на оправдателната присъда – 16.04.2020г., като **ОТХВЪРЛЯ** иска за разликата над присъдения размер от 25 000 лева до пълния предявен размер от 100 000 лева;

- сумата от **5 400** по иска с пр.осн. чл. 2, ал.1, т. 3, пр. 1-во от ЗОДОВ за обезщетяване имуществените вреди, претърпени от същото незаконното обвинение, ведно със законната лихва от датата на влизане в сила на оправдателната присъда – 16.04.2020г., като **ОТХВЪРЛЯ** иска за разликата над присъдения размер от 5 400 лева до пълния предявен размер от 10 200 лева;

- сумата от **341,03 лв.** - разноски по делото за платена държавна такса и адвокатско възнаграждение, съразмерно с уважената част от исковете.

Решението подлежи на обжалване с въззивна жалба пред САС в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски градски съд: _____